



Cijfers en tendensen 2022



CIJFERS EN TENDENSEN 2022

Evolutie van het aantal aangeslotenen per socialeverzekeringsfonds

Het jaar 2022 wordt, zoals de voorbije jaren, gekenmerkt door een toename van het totale aantal aangesloten zelfstandigen: ze zijn met 1.257.356 (811.281 mannen en 446.075 vrouwen). Dit is een stijging met 26.937 eenheden of + 2,19 % in vergelijking met 2021.

Deze groei betreft alle categorieën van aangeslotenen en de bedrijfstakken van de nijverheid, de vrije beroepen en de diensten.

In 2022 daalt het totale aantal starters met 3,07 % vergeleken met het jaar 2021 (124.048 in 2022 / 127.976 in 2021 / 116.597 in 2020).

Evolutie van het aantal aangeslotenen (zelfstandigen + help(st)ers)

Bij de hoofdberoepen is er een stijging van 786.772 naar 795.282 eenheden (of + 1,08 %). Deze toename geldt zowel voor de mannen in hoofdberoep (van 519.589 naar 525.742 eenheden of + 1,18 %), als voor de vrouwen (van 267.183 naar 269.540 eenheden of + 0,88 %).

Het aantal zelfstandigen in bijberoep stijgt ook in 2022: 323.494 tegenover 313.530 in 2021. De mannelijke bijberoepers kenden een stijging van 178.398 naar 182.433 (+ 2,26 %) terwijl de vrouwelijke bijberoepers een sterkere toename kenden van 135.132 naar 141.061 (+ 4,39 %).

In het jaar 2022 zien we ook een stijging van het aantal zelfstandigen actief na pensioen(leeftijd): van 130.117 in 2021 naar 138.580 in 2022 (+ 6,50 %). De mannen kennen een stijging van 5,96 % (van 97.304 naar 103.106 eenheden), de vrouwen van 8,11 % (van 32.813 naar 35.474 eenheden).

Evolutie van het aantal zelfstandigen (zelfstandigen + help(st)ers)

PER BEDRIJFSTAK

Sommige sectoren blijven groeien, terwijl anderen een daling kennen.

De vrije beroepen zetten hun sterk stijgende tendens voort (van 393.878 naar 411.887 of + 4,57 %).

De nijverheid kent ook een stijging (van 292.125 naar 301.921 of + 3,35 %).

De groei is geringer bij de sector van de diensten: van 86.797 in 2021 naar 87.563 in 2022, of + 0,88 %.

De primaire sector daalt met 0,61 %. In de landbouw is er een daling van 0,61 % (van 100.448 naar 99.831) terwijl de visserij quasi op hetzelfde niveau blijft (van 527 naar 528).

De handel kent ook een kleine daling van 339.468 naar 338.621, of - 0,25 %

Evolutie van het aantal meewerkende echtgenoten

De laatste jaren is het aantal aangesloten meewerkende echtgenoten gedaald. Deze tendens zet zich voort in 2022. Op 31 december 2022 waren 19.221 personen (2.708 mannen en 16.513 vrouwen) aangesloten als meewerkende echtgenoot [ministatuut: 1.873 (79 mannen en 1.794 vrouwen); maxistatuut: 17.348 (2.629 mannen en 14.719 vrouwen)], wat een daling van 1.995 eenheden of - 9,40 % betekent tegenover 2021. Zowel het ministatuut als het maxistatuut tonen een dalende trend: het ministatuut - 439 eenheden of - 18,99 %; het maxistatuut - 1.556 eenheden of - 8,23 %.

Aantal student-zelfstandigen

PER BEDRIJFSTAK

Sinds 1 januari 2017 kunnen de studenten die een zelfstandige activiteit uitoefenen genieten van het statuut student-zelfstandige.

Op 31 december 2022 worden er 8.690 student-zelfstandigen geteld vergeleken met 9.114 op 31 december 2021 (of - 4,65 %). Dit is de eerste keer dat we een daling opmerken sinds de invoering van het statuut.

De top 3 van de sectoren waar we hen terugvinden is identiek aan de volledige groep zelfstandigen. De vrije beroepen zijn het beste vertegenwoordigd met 3.528 student-zelfstandigen (40,60 %). Op de tweede plaats krijgen we de handel met 2.549 eenheden (29,33 %) en op de derde plaats de nijverheid met 1.408 student-zelfstandigen (16,20 %).

De verdeling per leeftijd toont aan dat de studenten vanaf 20 jaar oud het meeste gebruik maken van dit specifieke statuut.

Evolutie van het aantal aangeslotenen en het aantal starters

VOLGENS DE NATIONALITEIT

Op 31 december 2022 noteren we 164.219 aangesloten zelfstandigen en helpers van vreemde nationaliteit. Vergeleken met 2021 gaat het over een stijging met 3.380 eenheden of + 2,10 %. De Roemeense, Nederlandse en Franse nationaliteiten zijn het sterkst vertegenwoordigd. Het aantal Roemenen is gestegen vergeleken met 2021 (een stijging van + 4,14 %: van 40.671 in 2021 naar 42.355 in 2022). Vergeleken met vorig jaar kent het aantal Nederlanders ook een stijging (van 19.828 in 2021 naar 20.142 in 2022 of + 1,58 %). Vergeleken met 2022 stellen we ook een kleine stijging vast van het aantal Fransen (van 18.444 in 2021 naar 18.832 in 2022 of + 2,10 %).

In 2022 begonnen 34.631 personen met een vreemde nationaliteit met een zelfstandige activiteit. Hun aantal is gestegen vergeleken met het jaar 2021. Zij vertegenwoordigen 27,92 % van het totaal aantal starters (124.048 eenheden) wat meer dan 1/4 is (26,71 % in 2020 en 26,05 % in 2021).

Onder de groep niet-Belgische starters blijft de Roemeense nationaliteit in 2022 de 1ste plaats bezetten in de rangschikking van "grootste vertegenwoordiging van niet-Belgische nationaliteit" met 13.055 starters. Vergeleken met 2021 (12.497 Roemeense starters) betekent dit een stijging van 4,47 %.

In dezelfde rangschikking bekleedt Nederland nog steeds de 2de plaats ondanks een kleine daling (van 2.619 in 2021 naar 2.586 in 2022 of - 1,26 %). Frankrijk staat nu op de 3de plaats (van 2.496 in 2021 naar 2.455 in 2022 of -1,64 %).

Evolutie van de gemiddelde inkomsten

PER BEDRIJFSTAK

De gemiddelde netto-inkomsten, die de basis vormen voor de berekening van de sociale bijdragen, zijn licht gedaald in 2022. Het gemiddelde referte-inkomen van 2019 (waarop de voorlopige bijdragen 2022 berekend worden) bedroeg 23.804,87 euro. Dit betekent een procentuele daling van - 0,70 %. Ter vergelijking: voor de referte-inkomsten 2018 (voorlopige bijdragen 2021) was dit 23.971,85 euro.

De verschillen per sector blijven groot. De hoogste gemiddelde referte-inkomsten zijn terug te vinden in de sector van de vrije beroepen: 30.943,88 euro.

De visserijsector (met daarin de rederijen) kent als sector op de tweede positie een gemiddeld referte-inkomen van 29.060,91 euro.

De volgende bedrijfstakken stijgen ten opzichte van vorig jaar:

- Landbouw: + 938,45 euro of + 5,93 %
- Nijverheid: + 39,48 euro of + 0,19 %
- Diensten: + 113,58 euro of + 0,78 %

De andere bedrijfstakken kenden een daling:

- Visserij: – 5.227,50 euro of - 15,25 %
- Handel: – 198,55 euro of - 0,87 %
- Vrije beroepen: – 887,08 euro of - 2,79 %
- Diversen: – 350,64 euro of - 1,47 %.

Evolutie van het aantal verzekeringplichtige vennootschappen

Op 2 jaar tijd bedraagt de stijging bij de verzekeringplichtige vennootschappen die de jaarlijkse bijdrage verschuldigd zijn bijna 60.000 eenheden (597.771 in 2020 / 627.057 in 2021 / 655.108 in 2022).

Het aantal failliete vennootschappen stijgt weer: 6.443 in 2022 tegen 4.513 in 2021.

Spreiding van het aantal gepensioneerden volgens het geslacht en de aard van het pensioen

In de regeling voor zelfstandigen neemt het totale aantal gepensioneerden toe van 572.756 in 2021 tot 583.474 in 2022 (tellingsdatum = 1 januari).

De toename van het aantal gepensioneerde zelfstandigen komt voor bij de personen die een rustpensioen met tarief als alleenstaande genieten (zowel bij de gehuwden als de niet-gehuwden), als bij zij die een rust- en overlevingspensioen ontvangen. We zien daarnaast een daling van de rustpensioenen aan het gezinstarief, en de overlevingspensioenen en overgangsuitkeringen.